

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez
Javaslat az
„Ó-kút, vagy Szarvaskút a Pósa-dűlőben. Pásztorok emlékezete.”
települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Törő Balázs
Balatonakali, 2020. október 26.

(P. H.)

I.
A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Törő Balázs, Balatonakali Értéktár Bizottság

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Törő Balázs
Levelezési cím: 8243 Balatonakali, Pántlika utca 4.
Telefonszám: 30-300-6877
E-mail cím: torobalazs88@gmail.com

II.
A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

Ó-kút, vagy Szarvaskút a Pósa-dűlőben. Pásztorok emlékezete.

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ <u>kulturális örökség</u>
☐ egészség és életmód	☐ sport
☐ <u>épített környezet</u>	☐ <u>természeti környezet</u>
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ turizmus és vendéglátás

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye

Balatonakali, Pósa-dűlő.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☐ <u>települési</u>	☐ megyei	☐ magyarság
☐ tájegységi	☐ külhoni	

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Lásd a mellékletben.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Lásd a mellékletben.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos, információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

.....

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

.....

MELLÉKLET

Ó-kút, vagy Szarvaskút a Pósa-dűlőben

„Pásztorok emlékezete”

Történet:

Értéktáraink arra is lehetőséget nyújtanak, hogy ne kizárólag a közismert büszkeségekre, hanem eldugott, ismeretlen, a széles közönség előtt még felfedezésre váró, ám egykor használatban lévő és jelentős értékekre is ráirányítsák a figyelmet.

Így van ez jelen esetben, az Ó-, vagy Szarvaskút néven jelölt víznyerőhely esetében is, mely egy *Agyagliktól* keletre lévő legelő területén található.

A kőből kirakott kutat – mely minden bizonnyal forrásfoglalás – 19. századi térképek is jelölik, ám pontos története a múlt kódébe vész, mindenesetre régisége felől neve árulkodik.

Jelentősége:

Településünk határa sosem a szántóföldi művelésről volt híres, sokkal inkább volt jellemző a legeltető állattartás, melynek emlékét ez a kút is őrzi. Mire is gondolunk pontosan?

Gyorsan hozzá kell tennünk, hogy a kút nem csak Akali, hanem Dörgicse szempontjából is jelentős, hiszen vélhetően használata a dörgicsei (és talán akali) nyájak itatásához, valamint a piarista, korábban a koronaőri birtok legeltetéséhez köthető. A kút szinte félúton fekszik Dörgicse és a Balaton (egészen pontosan *Ságpuszta*) között, így a Balatonra történő lehajtás során e helyen nyílt lehetőség az itatásra.

Jelentősége azért is kiemelkedő, hiszen a határban maradt fent egy olyan antropogén objektum, melyet jelenleg is funkciójának megfelelően, állattartásra használnak.

Ugyan közvetve, de emlékeztet minket a Balaton-felvidéki pásztorélet és pászorkultúra korábbi összetettségére, a társadalomban betöltött jelentőségére.

